

ЦРНА ХРОНИКА

ПАПАНИКОЛАУ ТЕСТ

Зашта служи?

Папаниколау тест служи да се открију преинвазивне и канцерозне промене на грлићу материце, односно да се пронађу евентуално промењене ћелије. Папаниколау тест је релативно једноставна метода и траје само неколико минута.

Где могу да урадим Папаниколау тест?

Код Вашег гинеколога.

Шта треба да урадим?

Закажите преглед код гинеколога у оближњем Дому здравља или поликлиници. Преглед никада не треба да се обавља у време менструације. Два претходна дана немојте имати сексуалне односе и немојте користити никакве вагиналне третмане.

Ка ко се одвија преглед?

У току кратког и безболног гинеколошког прегледа, Ваш гинеколог ће пажљиво, четкицом или шпатулом, прикупити брис са грлића материце. У том брису се налазе и неке ћелије са површине грлића материце. Тај узорак се потом шаље у лабораторију где ће бити анализиран под микроскопом у потрази за ћелијама које имају абнормалне промене.

Већина жена има нормалан резултат Папаниколау теста. У том случају ризик да добијете рак грлића материце је мали. Ипак, наставите са редовним скрининг прегледима.

Да ли је Папаниколау тест поуздан?

Ни један скрининг тест није савршено поуздан. Папаниколау тесту ће такође промаћи неки случајеви болести. Из тог разлога је веома важно да редовно идете на скрининг прегледе. На тај начин било која промена евентуално пропуштена на једном прегледу може бити пронађена при следећем, пре него што има времена да знатно узнапредује.

Високо квалитетни и добро организовани програми за скрининг рака грлића материце су веома успешни, али ни они не могу да предупреду све случајеве рака.

- Сваке године пола милиона жена у свету оболи од рака грлића материце (више од половине њих умре, а 80% умрлих је из земаља у развоју).
- У Србији оболева 25 на 100.000 жена/год., а у неким деловима земље број прелази 30, што је највиша стопа оболевања од рака грлића материце у Европи.
- У Србији је карцином грлића материце на трећем месту по учесталости појављивања, а четврти по реду узрока смрти међу малигним обољењима код жена.
- Широм света свака 2 минута једна жена умре од рака грлића материце.
- У нашој земљи сваког дана од рака грлића материце оболи четири, а умре једна жена.

Инвазивни карцином

АУТОР И КООРДИНАТОР ПРОЈЕКТА
СТУДЕНТСКА АСОЦИЈАЦИЈА МЕДИЦИНСКОГ ФАКУЛТЕТА
У КРАГУЈЕВЦУ

НОСИЛАЦ ПРОЈЕКТА
СТУДЕНТСКА АСОЦИЈАЦИЈА УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ

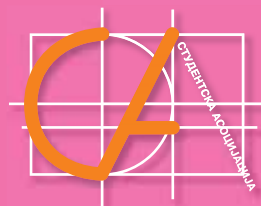
Реализатори пројекта:

- Студентски парламент ПМФ-а у Крагујевцу
- Студентски парламент Правног факултета у Крагујевцу
- Студентски парламент Машинског факултета у Крагујевцу
- Студентски парламент Агрономског факултета у Чачку
- Студентски парламент Машинског факултета у Краљеву
- Студентски парламент Учитељског факултета у Ужицу
- Студентска асоцијација ФИЛУМ-а у Крагујевцу
- Студентска организација Педагошког факултета у Јагодини
- Савез студената Техничког факултета у Чачку
- Студентска унија економије Крагујевац
- СрМСА

Техничка подршка:

- www.blog.co.yu, СКЦ Крагујевац

ДАНАС СЕ СТИДИШ, СУТРА ЈЕ ВЕЋ КАСНО!

ПИТАМ СЕ

ГДЕ?
КО?

КАКО?
ШТА?

КАКО БОЛЕСТ НАСТАЈЕ ?

Рак грлића материце настаје на доњем делу материце који је окренут према вагини. Болест почиње када се неке ћелије грлића материце промене и крену да се умножавају на неконтролисани начин.

ШТА ЈЕ УЗРОК БОЛЕСТИ?

Рак грлића материце је генетски условљен или је проузрокован Human papilloma virusom. Постоји више од 100 типова ХПВ-а, од којих око 15 може проузроковати рак грлића материце. Већина одраслих људи је заражена ХПВ-ом у једном периоду живота, али инфекција најчешће прође сама, без компликација. Ако ХПВ инфекција не прође, ризик за настанак рака грлића матрице може бити повећан.

КОЈИ СУ СИМПТОМИ БОЛЕСТИ?

- крварење
- вагинални исцедак који може бити сукрвичав и непријатог мириса
- бол

Треба запамтити да су сви ови симптоми – касни симптоми болести !!!

Раних знакова упозорења нема, а када се јави крварење ван циклуса или контактано крварење током сексуалног односа може бити касно.

СКРИНИНГ?

Енглеска реч screening подразумева превентивне медицинске прегледе којима се испитује популација наизглед здравих људи, како би се пронашле оне особе које показују ране знаке неке болести или предиспозицију ка настанку неког обољења.

Циљ скрининга за рак грлића материце је да се промене на грлићу пронађу рано, док још нису прерасле у рак, у фази у којој лако могу да се отклоне. Када се рак већ развије, третман постаје тежи и његов успех мање загарантован. Све жене, од 20. до 65. године живота, треба да иду на ове прегледе сваке године и тада је болест 100% излечива. После 3 узастопна нормална резултата, уколико жена не припада ризичној групи, преглед се може радити на 2-3 године.

МОЈ ГИНЕКОЛОГ

МОЈ ОДЛУКА

Одлука о првом одласку код гинеколога је твоја приватна ствар. Постоји неколико ситуација које налажу да би требало да одеш код гинеколога. То су:

- ✓ Ако си напунила 16 година, а још ниси добила прву менструацију.
- ✓ Ако си напунила 18 година, а још никада ниси била код гинеколога.
- ✓ Ако си постала сексуално активна.
- ✓ Ако си постала сексуално активна, а изостала ти је менструација.
- ✓ Ако ти менструација траје дуже од девет дана.
- ✓ Ако имаш болне грчеве у доњем делу стомака који не пролазе.
- ✓ Ако имаш обилан секрет из вагине.
- ✓ Ако ти се појавио свраб у пределу гениталија.
- ✓ Ако размишљаш о томе да почнеш да користиш антибеби пилуле или неко друго контрацептивно средство.

МОЈ ПРВИ СУСРЕТ

Гинеколог ће прво узети твоје податке. То су стандардна питања: име и презиме, колико имаш година, као и због каквих тегоба или разлога долазиш на преглед. Након тога поставиће ти питања о твојој и породичној медицинској историји, као и о твом менструалном циклусу. Најбоље би било да пре доласка припремиш одговоре на њих, како би била спремна и тиме олакшала ту процедуру.

Пре самог прегледа, гинеколог може да ти постави низ личних питања о твојим љубавним везама, сексуалном искуству и начину исхране. Ово су можда питања због којих ће ти бити мало непријатно, али буди сигурна и имај поверења у свог гинеколога да ће информација коју пружиш остати строго међу вама. Гинекологу је ова информација важна да би правилно проценио твоје здравствено стање.

МОЈА ЗНАТИЖЕЉА

Немој да се плашиш да поставиш неко питање свом гинекологу. Имај на уму да је гинеколог ту да одговори на сва твоја питања и да ти објасни све што те интересује. Пре посете, запиши на папир своја питања, јер када почне преглед, можда ћеш због нервозе неке ствари заборавити.

МОЈ ПРЕГЛЕД

Непосредно пре прегледа гинеколог ће те замолити да се потпуно опустиш. Током овог прегледа гинеколог користи инструмент који се зове спекулум (облика пачијег кљуна), а направљен је од метала или пластике. Спекулум служи да се њим одмакну зидови вагине један од другог, што му омогућује да види унутрашњост вагине и грлић материце и да узме различите узорке за тестове. Стављање спекулума **НИЈЕ БОЛНО** и том приликом можеш осетити малу непријатност или осетити хладноћу ако је спекулум од метала. Што си опуштенија, то је мање непријатно. Дрвеним штапићем на чијем се једном крају налази комадић вате гинеколог ће узети узорак за Папаниколау тест. Овај узорак се односи у лабораторију на анализу.

МОЈИ РЕЗУЛТАТИ

После прегледа, моћи чеш опет да попричаш са својим гинекологом и да питаш све што те занима. Распитај се када ће резултати бити готови и где и како можеш да их преузмеш.

МОЈ УСПЕХ

Након свега имаћеш невероватан осећај да си учинила праву ствар за себе. Бићеш поносна на своју одлуку и зрелост коју си показала. Оно што је најважније је то да нећеш постати статистички податак. То је највећи успех који си могла постићи.

Ми смо поносни. Буди и ти!!!

